

ΠΑΡΧΕΙ ἔνας πολὺ δύμορφος ρουσικός μύθος, θρύλλος ἢ ἀπόλογος, ὅπως θέλετε πῆτε τον. — Ἰδού τί λέγει αὐτὸς περίου. — Μιὰ μέρα εἰς τὰς σχάθιας τοῦ Βόλγα περπατούσαν ἔνα γέρο καὶ ἔνα στόμα. — Τὸ γέρο στήν ἀριστερὰν ὥγην. — Τὸ στόμα εἰς τὴν δεξιάν. — Τὸ γέρο, δηλαδὴ ὁ βραχίων, ἦτο μεγάλο, γεμάτο τρίχες, γεμάτο νεῦρα καὶ μύς, μὲ γονδρὰ σάκτυλα, μὲ μυτερὰ νύγια. — Τὸ στόμα μικρούτσικο, φοδοκόκκινο, μὲ φιλὰ χείλη, μὲ μικρὸν κύρτωμα εἰς τὸ μέσον, μὲ δύο μικρές περισπωμένες εἰς τὰ ἄκρα.

Καὶ ἐβάζει.

Τὸ γέρο στρέψει ἀγριεμένο καὶ λέγει στὸ στόμα.

— Γιὰ νὰ σου πῶ! Μὲ σκιάζεις!

— Μὰ πῶς σὲ σκιάζω· ἀπῆγντησε δειλῶς τὸ στόμα· ἐγὼ ἔτσι μικρούτσικο πού εἴμαι;

— Αὐτὸ ποὺ σου λέγω! Καὶ νὰ προσέχῃς.

Τὸ στόμα τρομασμένον δὲν ἀπῆγντησε.

Προγώρησαν ἀκόμη δίλγα βίστια, ὅταν ἀντίκρυσαν ἔνα μεγάλο θηρίον. — Τὸ γέρο σηκωθήκε καὶ κατάφερε ἔνα γρούθον σ· ὅ θηρίον. — Τὸ στόμα ἐκάθισε καὶ ἔδειπε. — Ἀλλὰ τὸ θηρίον πιὸ δυνατὸ ἐδάγκωσε τὸ γέρο.

Καὶ τὸ γέρο ἤρχισε νὰ κλαίῃ. — Τὸ στόμα τότε λυπήθηκε καὶ μὲ πολὺ ἀρμονικὴν φωνὴν ἀπετάθη στὸ θηρίον καὶ τὸ παρακαλούσε νὰ παραμερίσῃ. — Τὸ θηρίον ἐκάμψθη. Ή καρδιά του ἐμαλάγηκη καὶ τὸ γέρο καὶ τὸ στόμα ἐπέρασαν.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

"Εκτοτε τὸ γέρο καὶ τὸ στόμα ἔγειναν φίλοι. — Τὸ γέρο ήταν ὁ ἄνδρας. — Τὸ στόμα ἡ γυνή.

¶

Αὐτὸς εἶναι ὁ ρουσικὸς ἀπόλογος. — Διατί τὸν ἐνθυμήθην αὐτὴν τὴν στιγμήν, κατώθεν αὐτῆς τῆς εἰκόνος; — Τὸν ἐνθυμήθην νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν διὰ ν' ἀποφύγω τὴν ἀνιαράνη συζήτησιν εἴτε μὲ τοὺς κατὰ τῶν γραφουσῶν γυναικῶν, εἴτε μὲ τοὺς ὑπέρ. — Τὸν ἐνθυμήθην. — Διὰ νὰ μὴ διασταυρώσω τὸ ξίφος μου εἴτε μὲ τὸν κ. Ροΐδην, εἴτε μὲ τὴν κ. Παρρέν. — Ζήτημα δειλίας θὰ πητε. — "Οχι! — Ζήτημα τεμπελιάς. — Αλλως τε αἱ ιδέαι μου καὶ γνωσταὶ εἶναι ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ πολὺ συφεῖς.

"Η γυνή, ὡς τώρα δὲν ἔγραψε. — 'Απὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἔξης καὶ θὰ γράψῃ καὶ πρέπει νὰ γράψῃ. — "Ο, τι ἔγραψῃ, ὡς τώρα, ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀρσενικὸν μέρος τοῦ ἐπαιστητοῦ. — 'Ανάγκη νὰ γνωρίσωμεν καὶ τὸ θηλυκὸν μέρος τοῦ ἐπαιστητοῦ. — Θὰ τὸ κατορθώσωμεν; — 'Ἐνόσω αἱ γυναικεῖς γράψουσαι θὰ φοροῦσι παντελόνια ἀνδρίκια, γελένα καὶ θὰ προσπαθῶσι νὰ τρέψωσιν ἀνύπαρκτον μύ-

στακα. — "Ογι! — "Αμα ἀποφασίσουν νὰ γράφουν μὲ κορσέ, μὲ φουστάνια καὶ θέτουσαι τοὺς δύο δαχτύλους κατώθεν τοῦ πώγωνος. — Μάλιστα — Τὸ στόμα κατὰ τὸν ρουσικὸν ἀπόλογον δὲν ἔκτυπησε τὸ θηρίον. — Τοῦ ώμιλησε. — Αὐτὸς ζητῶ ἀπὸ τὰς γραφούσας. — Καὶ αὐτὸς προφοιβάζω μὲ δλῆν τὴν δημοσιογραφικήν μου προαίσθησιν διὰ τὴν δεσποινίδα **Εὐγενίαν Ζωγράφου.**

Πρὸ τεσσάρων ἑτῶν ἥκουον τὸ δημοφήνιον τῆς. — "Ηκουον πολὺς δι' αὐτὴν νὰ γίνεται λόγος. 'Εδιάθασα ἄρθρα δι' αὐτὴν γραφέντα. — 'Εδιάθασα ἄρθρα ἰδικά τῆς στὴν «Ἀκρόπολιν». — 'Εδιάθασα Διηγήματά της — Παρέστην εἰς διδασκαλίαν Δραμάτων της. — 'Αλλὰ τὴν ἴδιαν ἀπέψυγον νὰ ἴσω — Καὶ ξέρετε τί ἡρωϊσμὸς γρειαζεται δι' ἓνα δημοσιογράφον διὰ ν' ἀποφύγῃ νὰ ἴδῃ κατει τι νέον εἴτε πρᾶγμα, εἴτε πρόσωπον! — 'Απέψυγον. — Διάτι ἐφοβούμην. — Μίαν γυναῖκα; — Ναι! ἀλλὰ γυναῖκα γράφουσαν! — Δύο πράγματα ἔξι ίσους ἐφοβήθην. — Τοὺς δασκάλους καὶ τὰς γραφούσας γυναῖκας. — Δὲν φαντάζεσθε τί τρομερὰ δύοιστας ὑφίσταται μεταξὺ των.

Μίαν ἡμέραν ἐν τούτοις ἐπῆρα τὸ θάρρος μου μὲ τὰ δύο γέρια. — "Ηθελα νὰ τιμωρήσω τὸν ἔσωτόν μου. — Καὶ διηγήθην πρὸς τὴν ὅδον Μαιζώνος. — Καὶ ἔκτυπησα τὴν θύραν. — 'Η κυρία Ζωγράφου εἶναι ἐδῶ; — Μάλιστα. — Τὸν κ. Σπανδωνῆν τὸν δέχεται; Μάλιστα! — 'Η ὑπηρέτρια μὲ εἰσήγαγεν εἰς τὴν αίθουσαν καὶ μετ' ὅλιγον προσῆλθε μία νεαρὰ δεσποινίς. — Τὴν ἐκύτταρα ἀφηρημένην. — Είτα πλέον προσεκτικῶς. — 'Η τελειοτάτη παρθενικὴ μορφή, ἦν εἴδον ποτέ. — Κόμη, ὁφθαλμοί, παρειά, φυὴ σώματος. — Τὰ πάντα μὔρον παρθενικὸν ἀποπνέοντα. — Διάδοσε! εἶπα κατ' ἐμαυτὸν — ως ποὺ νὰ ἔλθῃ ἡ ἄλλη, ἡ γράφουσα, ἡ δραματοποιός, θὰ ἡμπορέσω νὰ περάσω ὀλίγας στιγμὰς ἡδονικωτάτας. Καὶ τὰς ἐπέρστα, λόγον τιμῆς. — Τὸ φουρφουρένιο αὐτὸς ἀγαλματάκι ἥρχισε νὰ διμιλῇ μετ' ἔκτάκτως ἀρμονικῆς φωνῆς, σιγά, ἀπολά, γλυκά. — Καὶ ώμιλει περὶ διαφόρων πραγμάτων μὲ τόσην ἀπλότητα, μὲ τόσην παιδικὴν ἀφέλειαν, ως νὰ τὰ ἥκουσεν, ως νὰ τὰ ἔνθυμειτο. — Ποτέ, ως νὰ τὰ ἔμαθε, ως νὰ τὰ διάβασε. — Καὶ ἥκουον καὶ ἐκηλούμην. — Καὶ πληρῆς τῆς μαγείας αὐτῆς καὶ ἔντρομος πρὸ τῆς ἴδεας, δτε θὰ παρουσιασθῇ ἡ γράφουσα ἀρπάζω τὸ καπέλο μου καί: — Χαίρετε! πολὺ εύτυχής! — Λέγω. — Καὶ ζητῶ νὰ φύγω. — 'Αλλὰ σταῦθε νὰ γνωρίστε καὶ τὴν μητέρα μου. — Σ' α! ναι! καὶ τὴν δεσποινίδα Εὐγενίαν! — 'Αλλ' ἡ Εὐγενία εἶμαι ἔγω! — 'Η γράφουσα, ἡ λογία; — Ναι! — ἀπήγνησε γενομένη καταπόρφυρος. — Ποτέ! — 'Ανέκραζα καὶ ἔφυγα.

Τοιαύτη ὁποία μοῦ παρουσιάσθη εἰς τὸ φυσικόν! — Τοιαύτη εἶναι καὶ γράφουσα Διηγήματα ἡ ποιοῦσα Δράματα. — 'Η **Εὐγενία Ζωγράφου.** — 'Απλῆ, ἀφελής, φυσική, ἀπέριττος, πραγματική, γυνή. — Λέγει, γράφει, ποιεῖ, δ.τι καὶ διπος αἰσθάνεται, δ.τι καὶ διπος βλέπει. — Τί ἄλλο δύναται τις νὰ ζητήσῃ ἀπὸ ἓνα καλλιτέχνην; — Καὶ μάλιστα καλλιτέχνην τοῦ ἄλλου φύλου; — Τί ἄλλο ζητοῦμεν ἢ νὰ μάθωμεν τὰ μυστήρια τῆς γυναικείας καρδίας ἀποκαλυπτόμενα παρὰ γυναικός; — Τί ἄλλο ἢ νὰ μάθωμεν πῶς ἡ γυνὴ ἀντιλαμβάνεται τὸν κόσμον, τὴν φύσιν, τὰ πάθη, τὰ ἔντοντα, τὸ μῆσον, τὸν ἔρωτα; — 'Οπου πλέον εἰλικρινῆς εἶναι, τόσον καὶ μεῖζων ἡ πρὸς αὐτὴν εὐγνωμοσύνη μας. — Αὐτὸς μᾶς ὑπόσχεται ἡ **Εὐγενία Ζωγράφου.** — Καὶ δι' αὐτὸς γωρίς εὐδένα φόρον τοῦ ν' ἀπατηθῶ πεσολέγω, προθλέπω, ἔνα ἀξιόλογον, πολὺ εὐέλπιδα συγγραφέα. — Εἰς τὴν **Εὐγενίαν Ζωγράφου.**

N. I. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

